

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / All Rights Reserved

සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP
සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP
සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP සියලුම අයිතිවාසිකම් ඇවිරිණි Provincial Department of Education - NWP

පෙරකුරු පරීක්ෂණ - 13 ශ්‍රේණිය - 2022
Practice Test - Grade 13 - 2022

විෂය අංකය: _____

සංයුක්ත ගණිතය - I

Time: 03 Hours

B කොටස

❖ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

11. a. α හා β යනු $x^2 + mx + 15 = 0$ වර්ගජ සමීකරණයේ මූල ද, $\frac{\alpha}{\beta}$ හා $\frac{\beta}{\alpha}$ යනු $x^2 + hx + k = 0$ වර්ගජ සමීකරණයේ මූල ද වේ.

- i. k හි අගය සොයන්න.
- ii. h හි අගය m ඇසුරෙන් සොයන්න.
- iii. $\beta - 2\alpha = 1$ වන පරිදි α සඳහා ගතහැකි අගයන් දෙකක් සොයන්න.
- iv. ඒකයින්, m හා h සඳහා සුදුසු අගයන් දෙකක් සොයන්න.

b. $y = x^3 + 2x^2 - 11x - m$, $m \in \mathbb{Z}^+$. චක්‍රය $(-4, 0)$ ලක්ෂ්‍යයේදී x අක්ෂය හරහා යයි.

- i. m හි අගය සොයන්න.
- ii. m හි මෙම අගය සඳහා $x^3 + 2x^2 - 11x - m$ ප්‍රකාශනය සාදක වලට වෙන් කරන්න.
 $y = x^3 + 2x^2 - 11x - m$ චක්‍රය x අක්ෂය හරහා යන අනෙක් ලක්ෂ්‍ය දෙකේ ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

c. $f(x) = ax^4 + bx^3 + x^2 + cx - 14$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වේ. $(x-1)$ හා $(x-2)$ යනු $f(x)$ හි සාධක ද $(x+1)$ මගින් $f(x)$ බෙදවීමට ශේෂය 6 ද වේ. a, b, c හි අගය සොයන්න.
 $f(x)$ යන්න ඒකජ සාධකවල ගුණිතයක් ලෙස ලියා, එය $(3x-1)$ න් බෙදවීමට ශේෂය සොයන්න.

12. a. INDEPENDENCE යන වචනයේ අක්ෂර සියල්ල යොදා ගැනීමෙන් ලබා ගත හැකි සංකරණ සංඛ්‍යාව සොයන්න.

- ඒවා අතුරින් කොපමණ සංඛ්‍යාවක්
- (i) P අක්ෂරයෙන් පටන් ගෙන තිබේද?
  - (ii) ස්වර අක්ෂර එකට තිබේද?
  - (iii) ස්වර අක්ෂර එකට නොතිබේද?
  - (iv) I අක්ෂරයෙන් පටන් ගෙන P අක්ෂරයෙන් අවසන් වී තිබේද?

b. $f(r) = (r(r+1))^2$ නම්, $f(r) - f(r-1) = 4r^3$ බව පෙන්වන්න.

එනමින් $\sum_{r=1}^n r^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$ බව පෙන්වන්න.

$\frac{3}{1^3} + \frac{5}{1^3+2^3} + \frac{7}{1^3+2^3+3^3} + \dots$ ශ්‍රේණියෙන් r වන පදය U_r ලියා දක්වන්න.

$U(r) = v(r) - v(r+1)$ වන පරිදි $v(r)$ සොයන්න.

එනමින් $\sum_{r=1}^n U_r = 4 - \frac{4}{(n+1)^2}$ බව පෙන්වා, $\sum_{r=1}^{\infty} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව පෙන්වන්න.

$U_r = \frac{(2r+1)}{1^3+2^3+\dots+r^3}$

a. $A = \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ -7 & -3 \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු.

i. A^2 සොයා, $B = 3I + A - A^2$ වන පරිදි B සොයන්න.

ii. AB ගණනය කරන්න.

iii. A^{-1} ආපෝහනය කරන්න.

$\begin{pmatrix} 5 & 2 \\ -7 & -3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ -7 & -3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 11 & 4 \\ 56 & -23 \end{pmatrix}$

b. $w = \frac{22+4i}{(2-i)^2}$ සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව $w = x+iy$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න.

$\frac{1}{4}\pi \leq \arg(w+p) \leq \frac{3}{4}\pi$ වන පරිදි p තාත්වික සංඛ්‍යාව පිහිටයි. p සඳහා සුදුසු අගය කුලකය සොයන්න.

w සංකීර්ණ සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිබද්ධය $\bar{w}$ මගින් දැක්වේ. w හා $\bar{w}$ ට අනුරූප ලක්ෂ්‍ය පිළිවෙලින් S හා T ආගන්වි සටහනේ ලකුණු කර පෙන්වන්න. S, T හා මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන වෘත්තයේ සමීකරණය $|z-a|=k$ ආකාරයෙන් සොයන්න.

c. ධන නිඛිලමය n දර්ශකයක් සඳහා වූ ද මුඛ්‍යවර් ප්‍රමේයය ප්‍රකාශ කරන්න.

$\frac{\pi}{12} = \frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4}$ ලෙස ලිවීමෙන්,

i. $\sin\left(\frac{\pi}{12}\right) = \frac{1}{4}(\sqrt{6}-\sqrt{2})$ ii. $\cos\left(\frac{\pi}{12}\right) = \frac{1}{4}(\sqrt{6}+\sqrt{2})$ බව පෙන්වන්න.

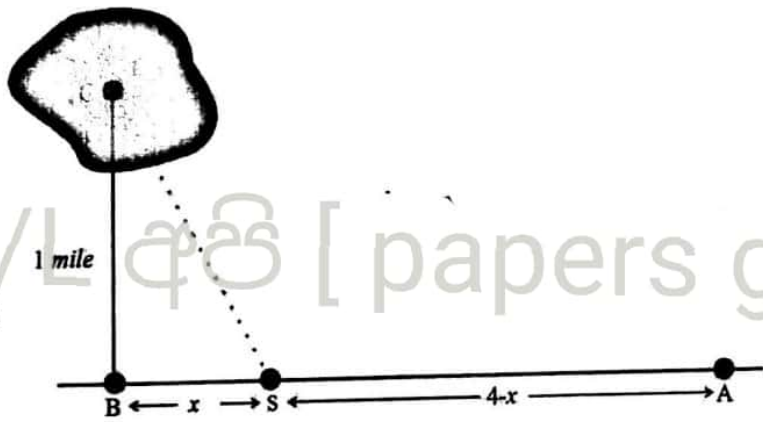
ඒ නමින් $z^4 = 4\left(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}\right)$ වන පරිදි z සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව $Z = a+ib$ ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්න. මෙහි $a, b \in \mathbb{R}^+$ වේ.

14. a. $x \neq 1$ සඳහා $f(x) = \frac{x^2+1}{(x-1)^2}$ යැයි ගනිමු. $f'(x) = \frac{-2(x+1)}{(x-1)^3}$ බව පෙන්වන්න.

$f''(x) = \frac{4(x+2)}{(x-1)^4}$ බව දී ඇත. $f''(x)$ මගින් $f(x)$ හි දෙවන ව්‍යුත්පන්නය දැක්වේ.

ස්ථාවර ලක්ෂණ හා ස්පර්ශකෝණමුඛ සොයන්න. පළමු ව්‍යුත්පන්න ක්‍රමය භාවිතයෙන් හැරුම් ලක්ෂණවල ස්වභාවය නිර්ණය කරන්න. දෙවන ව්‍යුත්පන්නය භාවිතයෙන් නතිවර්ත ලක්ෂණයන් සොයන්න. ඒ නයින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

b.
 22 A/L අපි [papers group]
 100

සරල රේඛීය මුහුදු වෙරළක පිහිටි A නම් විදුලි බලාගාරයක සිට C නම් දූපතකට විදුලි රැහැන් ඇඳීමට ඇත. B යනු C ට ආසන්නතම වෙරළ මත ලක්ෂ්‍යයි. තව ද B පිහිටා ඇතත් A සිට සැතපුම් 4ක් ඇතිනි. මුහුදු යටින් රැහැන් ඇඳීමට සැතපුමට \$ 5000 ක් බැගින් ද ගොඩබිම යටින් රැහැන් ඇඳීමට සැතපුමට \$ 3000 ක් බැගින් ද වැය වේ. B සිට සැතපුම් x දුරින් BA මත S නම් ලක්ෂ්‍යයක් පිහිටා ඇත්නම්, A සිට C දක්වා S හරහා විදුලි රැහැන් ඇඳීමට වැය වන මුළු මුදල ලෙස $C(x)$ සොයන්න.

x සැතපුම් 0 සිට 4 තෙක් වැඩි වන විට $\frac{d}{dx}C(x)$ හි ලකුණ පරීක්ෂා කරන්න.

වියදම අවම වන පරිදි BA මත S ට වඩාත් ම සුදුසු පිහිටීම සොයන්න.

15. a. $\frac{2x^2+3}{(x^2-1)(x^2+4)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+1} + \frac{Cx+D}{x^2+4}$ වන පරිදි A, B, C සහ D නියත සොයන්න.

ඒ නයින්, $\frac{2x^2+3}{(x^2-1)(x^2+4)}$ යන්න x විෂයයෙන් අනුකලනය කරන්න.

b. කොටස් වශයෙන් අනුකලනය භාවිතයෙන්, $\int_1^3 \sqrt{x} \tan^{-1} \sqrt{x} dx$ හි අගය සොයන්න.

c. $\int_0^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} f\left(\frac{\pi}{2}-x\right) dx$. බව පෙන්වන්න.

$I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x}{1 + \cos x + \sin x} dx$ ද $J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{1 + \cos x + \sin x} dx$ ද යැයි ගනිමු. $I = J$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින් $I = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sec^2 \frac{x}{2}}{1 + \tan \frac{x}{2}} dx$ බව පෙන්වන්න.

$\tan \frac{x}{2} = t$ ආදේශය භාවිතයෙන් හෝ අන් අයුරකින් හෝ $I = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln 2$ බව පෙන්වන්න.

d. $x = u^6$ සුදුසු ආදේශයක් භාවිතයෙන්, $\int \frac{\sqrt{x}}{1 + \sqrt[3]{x}} dx$ සොයන්න.

16. x හා y අක්ෂ මත අන්තඃඛණ්ඩ පිළිවෙලින් a හා b වන සරල රේඛාවේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

$u \equiv 4x + 3y - 12 = 0$ සරල රේඛාවට x හා y අක්ෂ පිළිවෙලින් L හා M හි දී හමු වේ. L හා M හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

$u = 0$ රේඛාවට ලම්බ රේඛාවක් P හා Q හි දී පිළිවෙලින් x හා y අක්ෂ ඡේදනය කරයි. MP හා LQ රේඛා T හි දී ඡේදනය වේ නම්, $s \equiv x^2 + y^2 - 3x - 4y = 0$ මගින් T හි පරාය දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

LM යන $s = 0$ වෘත්තයේ විශ්කම්භයක් බව පෙන්වන්න. O යනු මූලයයි. P ලක්ෂ්‍යය LMO හි සමච්ඡේදකය මත පවතී නම්, P හා Q හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

L, M හා Q හරහා ගමන් කරන්නා වූ වෘත්තය ද සොයන්න.

17. a. $\operatorname{cosec} \theta + \cot \theta = \frac{11}{2}$ නම්, $\tan \theta$ හි අගය සොයන්න.

$\frac{1}{\sin \theta} + \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{11}{2}$
 $\frac{1 + \cos \theta}{\sin \theta} = \frac{11}{2}$
 $(1 + \cos \theta) = \frac{11}{2} \sin \theta$

b. සුපුරුදු අංකනයෙන් ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සයින් නීතිය ප්‍රකාශ කර සාධනය කරන්න. ඒනයිත්

$(b^2 - c^2) \cot A + (c^2 - a^2) \cot B + (a^2 - b^2) \cot C = 0$ බව පෙන්වන්න.

$a^2 + c^2 = 2b^2$ නම්, $\cot A + \cot C = 2 \cot B$ බව පෙන්වන්න.

c. $\sin x + \sin \frac{\pi}{8} \sqrt{(1 - \cos x)^2 + \sin^2 x} = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.